

FELKÉSZÜLÉS A BÁZEL IV-RE

Bóta Nikolett – Radnai Márton – Vonnák Dzsamila

Banki tőke megfelelési kézikönyv

Második kötet

Budapest, 2019

Alinea Kiadó

Somogyi Virág¹

A *Banki tőke megfelelési kézikönyv* második kötete 2019-ben jelent meg, borítóján a következő felirattal: *Készüljön fel a Bázeli IV.-re!* A könyv első kötetét 2010-ben adták ki, a második kötet a bázeli szabályozás, pontosabban elsősorban a hatályos európai és hazai tőkeszabályozás azóta elfogadott, hatályban levő módosításait tartalmazza, a változatlan elemekkel nem foglalkozik. A kézikönyv ily módon történt kiegészítése elsősorban azoknak áll kézre, akik a korábbi szabályozással tisztában vannak – ezt a szerzők maguk is megjegyzik a borító hátoldalán. Viszátérve a felíratra: a Bázeli IV szabályozást a kézikönyv kiadásakor még nem implementálták az európai szabályozásba, a könyv ezzel a témakörrel mint a jövőben várható változásokkal foglalkozik, elsősorban a 2014. január 1-jétől hatályos CRD IV/CRR rendelkezéseit tartalmazza.

A jelenleg hatályban lévő CRD IV/CRR direktíva és rendelet önmagában összesen mintegy 800 oldalnyi tömény jogszabálysöveg, ehhez kapcsolódik még számos kiegészítő szabályozás. Az Európai Bankhatóság honlapján mindenki számára elérhető Single Rulebook egységes formában tartalmazza a vaskos szabályozási rendszert. Műfaja szabálykönyv, és elsősorban nem a megértésben, hanem abban segíti az olvasót, hogy adott témakörben tisztában legyen az összes hatályos jogszabályi előírással – teszi ezt oly módon, hogy valamennyi CRD IV/CRR paragrafusnál egyértelműen megjeleníti a kapcsolódó kiegészítő szabályozási anyagokat.² Kiváló navigáció azok számára, akik otthonosan mozognak már a szabályozásban.

¹ *Somogyi Virág* a Nemzetközi Bankárképző Központ Zrt. partner tanácsadója.

² Ezek formája lehet: szabályozástechnikai sztenderd, végrehajtástechnikai sztenderd, felhatalmazáson alapuló rendelet, iránymutatás vagy az EBA honlapján közzétett kérdés-válasz a jogszabályok értelmezéséről.

Ebben a bonyolult és kiterjedt szabályozási környezetben a banki tőke megfelelési kézikönyv hiánypótló irodalom: strukturált formában, precízen, de nem jogszabályi hivatkozással teletűzdelve, kritikus és hozzáértő szemmel, több helyen számitási példákkal vezet be a tőkekövetelmény-szabályozás rejtelseibe.

A Banki tőke megfelelési kézikönyv második kötete lefedi a teljes CRD IV/CRR szabályozást, részleteiben kimondottan a tőkeszabályozás változásait bontja ki, így a Bázeli III által újdonságként behozott likviditási mutatókkal csupán érintőlegesen foglalkozik. A tőkeszabályozáson belül is inkább maga a tőkekövetelmény-számítás van fókuszban, a kvalitatív követelményrendszerek kevésbé. A Bázeli III során jelentősen átdolgozott szavatolótőke-követelmény szabályozásával mélységében ez a könyv nem foglalkozik, viszont ajánl hozzá az olvasónak szakirodalmat.

A könyv a tőkekövetelmény-számítás változásait a piaci, hitelezési, működési kockázat, valamint partnerkockázat és CVA-tőkekövetelmény esetében részleteiben mutatja be. A változásokat több helyütt példán keresztül ismerteti, illetve elemzi azoknak a tőkekövetelményre gyakorolt hatását – például az IRB-tőkefüggvény esetében a pénzügyi ágazatbeli szervezetek esetén alkalmazandó, magasabb korrelációs tényező esetén bemutatja az egységnyi kitettségre jutó tőkekövetelmény változását a PD függvényében.

A könyv megfelelő alapokat ad ahhoz, hogy a banki kockázatkezelők, illetve a témával foglalkozó banki vagy külső szakértők könnyebben átlássák a hatályos szabályozást, és magabiztosabban foglalkozzanak a CRD IV/CRR szabályozással. Használata alapvető bankszakmai ismereteket feltételez.

A kézikönyv utolsó fejezete foglalkozik a tőkeszabályozás várható változásaival a bázeli ajánlások alapján. A kézirat zárását követően, 2019. júniusában jelent meg a CRD V/CRR II direktíva és rendeletet az EU hivatalos lapjában. A jogszabálycsomag 2021-től lesz hatályos, és jelentősen érinti majd a kézikönyv által részletesen lefedett témaköröket.